

6.3 Module 3: Stelsel van kwaliteitsbeheersing en -bewaking

Doelstelling

Op de (middel)lange termijn wil de AFM kunnen vaststellen dat de accountantsorganisatie beschikt over een stelsel van kwaliteitsbeheersing dat:

- bestaat uit procedures, beschrijvingen en standaarden die de externe accountant in staat stellen zijn werk zo goed mogelijk uit te voeren en daarmee de kwaliteit van wettelijke controles waarborgen;
- tot stand komt op basis van een grondige analyse van kwaliteitsverhogende en -belemmerende factoren;
- effectief is in het benutten van geïdentificeerde kwaliteitsverhogende factoren en in het mitigeren van kwaliteitsbelemmerende factoren;
- betrekking heeft op het aanvaarden en continueren van controleopdrachten, het beschikbaar stellen van de benodigde tijd, middelen (o.a. standaarden en consultatiemogelijkheden) en personeel (o.a. kennis, vaardigheden en ervaring), het uitvoeren van opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordelingen (OKB) en het bewaken van het vereiste kwaliteitsniveau; en
- zodanig wordt nageleefd en ertoe leidt dat alle relevante betrokkenen (o.a. medewerkers, bestuur, raad van commissarissen (rvc), ingehuurde dienstverleners en netwerkonderdelen) zich zodanig gedragen dat een kwalitatief goed uitgevoerde wettelijke controle voortdurend centraal staat met het oog op het publiek belang. De accountantsorganisatie ziet toe op deze naleving en dit gedrag en evalueert periodiek de effectiviteit van haar stelsel met inachtneming van de eerder uitgevoerde analyse van kwaliteitsverhogende en -belemmerende factoren.

Informatieverzoek 1 april 2015

Om vast te stellen of de OOB-accountantsorganisatie voldoet aan de verwachting voor 2015 heeft de AFM haar gevraagd de volgende informatie te verstrekken.

Kennis

1. Een document (of documenten) waaruit blijkt hoe de accountantsorganisatie waarborgt dat:
 - 1.1. de kennis en vaardigheden van externe accountants en andere medewerkers op het wettelijke kwaliteitsniveau zijn en dat zij bij het uitvoeren van wettelijke controles het publiek belang centraal stellen;
 - 1.2. zij weet wat het niveau van de kennis en vaardigheden is van haar externe accountants en andere medewerkers en waar eventuele hiaten zitten die moeten worden weggewerkt; en
 - 1.3. externe accountants en andere medewerkers tijdig de voor hen relevante kennis en vaardigheden bijhouden, actualiseren en waar nodig uitbreiden.

Oorzakenanalyse

2. Een document (of documenten) waaruit blijkt dat de accountantsorganisatie heeft bepaald:
 - 2.1. dat zij een oorzakenanalyse uitvoert zodra is vastgesteld dat het behaalde kwaliteitsniveau niet toereikend is;
 - 2.2. op welke wijze zij deze oorzakenanalyse uitvoert; en
 - 2.3. wie deze oorzakenanalyse uitvoert.

Weging van de onderdelen:

1. Kennis 50%
2. Oorzakenanalyse 50%

Scoretabellen

I	Kennis
5	<p>De accountantsorganisatie heeft een document (bijvoorbeeld curriculum of opleidingsplan) waarin op zowel het collectieve als het individuele niveau van externe accountants en medewerkers alle volgende elementen adequaat zijn uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none">• de accountantsorganisatie heeft bepaald wat de gewenste competenties (zowel kennis en vaardigheden) zijn van haar externe accountants en andere medewerkers;• de gewenste competenties hebben naast de naleving van wet- en regelgeving (compliance) ook betrekking op andere elementen van kwaliteit, zoals het publiek belang;• de accountantsorganisatie heeft inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis en vaardigheden) van haar externe accountants en andere medewerkers op basis van informatie uit verschillende bronnen (bijv. intern kwaliteitsonderzoek);• de accountantsorganisatie heeft een plan om op basis van het inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis als vaardigheden) van externe accountants en andere medewerkers een doorlopend passend proces/programma beschikbaar te stellen om hun competenties aan te vullen, te actualiseren of uit te breiden.
4	<p>De accountantsorganisatie heeft een document (bijvoorbeeld curriculum of opleidingsplan) waarin op het collectieve niveau van externe accountants en medewerkers ten minste drie van de volgende elementen adequaat zijn uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none">• de accountantsorganisatie heeft bepaald wat de gewenste competenties (zowel kennis en vaardigheden) zijn van haar externe accountants en andere medewerkers;• de gewenste competenties hebben naast de naleving van wet- en regelgeving (compliance) ook betrekking op andere elementen van kwaliteit, zoals het publiek belang;• de accountantsorganisatie heeft inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis en vaardigheden) van haar externe accountants en andere medewerkers op basis van informatie uit verschillende bronnen (bijv. intern kwaliteitsonderzoek);• de accountantsorganisatie heeft een plan om op basis van het inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis als vaardigheden) van externe accountants en andere medewerkers een doorlopend passend proces/programma beschikbaar te stellen om hun competenties aan te vullen, te actualiseren of uit te breiden.

3	<p>De accountantsorganisatie heeft een document (bijvoorbeeld curriculum of opleidingsplan) waarin op het collectieve niveau van externe accountants en medewerkers ten minste drie van de volgende elementen gedeeltelijk zijn uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de accountantsorganisatie heeft bepaald wat de gewenste competenties (zowel kennis en vaardigheden) zijn van haar externe accountants en andere medewerkers; • de gewenste competenties hebben naast de naleving van wet- en regelgeving (compliance) ook betrekking op andere elementen van kwaliteit, zoals het publiek belang; • de accountantsorganisatie heeft inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis en vaardigheden) van haar externe accountants en andere medewerkers op basis van informatie uit verschillende bronnen (bijv. intern kwaliteitsonderzoek); • de accountantsorganisatie heeft een plan om op basis van het inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis als vaardigheden) van externe accountants en andere medewerkers een doorlopend passend proces/programma beschikbaar te stellen om hun competenties aan te vullen, te actualiseren of uit te breiden.
2	<p>De accountantsorganisatie heeft een document (bijvoorbeeld curriculum of opleidingsplan) waarin op het collectieve niveau van externe accountants en medewerkers de volgende elementen onvoldoende zijn uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de accountantsorganisatie heeft bepaald wat de gewenste competenties (zowel kennis en vaardigheden) zijn van haar externe accountants en andere medewerkers; • de gewenste competenties hebben naast de naleving van wet- en regelgeving (compliance) ook betrekking op andere elementen van kwaliteit, zoals het publiek belang; • de accountantsorganisatie heeft inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis en vaardigheden) van haar externe accountants en andere medewerkers op basis van informatie uit verschillende bronnen (bijv. intern kwaliteitsonderzoek); • de accountantsorganisatie heeft een plan om op basis van het inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis als vaardigheden) van externe accountants en andere medewerkers een doorlopend passend proces/programma beschikbaar te stellen om hun competenties aan te vullen, te actualiseren of uit te breiden.
1	<p>De accountantsorganisatie heeft geen document (bijvoorbeeld curriculum of opleidingsplan) waarin de volgende elementen zijn uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de accountantsorganisatie heeft bepaald wat de gewenste competenties (zowel kennis en vaardigheden) zijn van haar externe accountants en andere medewerkers; • de gewenste competenties hebben naast de naleving van wet- en regelgeving (compliance) ook betrekking op andere elementen van kwaliteit, zoals het publiek belang; • de accountantsorganisatie heeft inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis en vaardigheden) van haar externe accountants en andere medewerkers op basis van informatie uit verschillende bronnen (bijv. intern kwaliteitsonderzoek); • de accountantsorganisatie heeft een plan om op basis van het inzicht in de aanwezige competenties (zowel kennis als vaardigheden) van externe accountants en andere medewerkers een doorlopend passend proces/programma beschikbaar te stellen om hun competenties aan te vullen, te actualiseren of uit te breiden.

II	Oorzakenanalyse
5	<p>De accountantsorganisatie heeft een document waarin zij beschrijft, als onderdeel van haar stelsel van kwaliteitsbeheersing, oorzakenanalyses uit te voeren waarbij alle volgende elementen adequaat zijn uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de accountantsorganisatie voert oorzakenanalyses uit op basis van diverse signalen (bijvoorbeeld naast interne en externe reviews, ook consultaties en eventueel aanvullende bronnen) en betreft daarbij zowel wettelijke controles waarbij de kwaliteit tekortschiet als waarbij de kwaliteit toereikend is; • de oorzakenanalyses zijn zowel op de individuele externe accountant gericht als op organisatiebrede aspecten; • de accountantsorganisatie heeft een plan dat beschrijft wie op welke wijze oorzakenanalyses uitvoert, waarbij praktische handvatten (instrumentarium en methoden) worden aangereikt voor een diepgaande oorzakenanalyse; • de accountantsorganisatie heeft bepaald dat oorzakenanalyses worden uitgevoerd door een deskundig persoon, met voldoende positie en draagvlak binnen de organisatie, die niet werkzaam is bij de afdeling die verantwoordelijk is voor (de opzet van) het stelsel van kwaliteitsbeheersing (veelal de vaktechnische afdeling).
4	<p>De accountantsorganisatie heeft een document waarin zij beschrijft als onderdeel van haar stelsel van kwaliteitsbeheersing oorzakenanalyses uit te voeren waarbij drie van de volgende elementen adequaat zijn uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de accountantsorganisatie voert oorzakenanalyses uit op basis van diverse signalen (bijvoorbeeld naast interne en externe reviews, ook consultaties en eventueel aanvullende bronnen) en betreft daarbij zowel wettelijke controles waarbij de kwaliteit tekortschiet als waarbij de kwaliteit toereikend is; • de oorzakenanalyses zijn zowel op de individuele externe accountant gericht als op organisatiebrede aspecten; • de accountantsorganisatie heeft een plan dat beschrijft wie op welke wijze oorzakenanalyses uitvoert, waarbij praktische handvatten (instrumentarium en methoden) worden aangereikt voor een diepgaande oorzakenanalyse; • de accountantsorganisatie heeft bepaald dat oorzakenanalyses worden uitgevoerd door een deskundig persoon, met voldoende positie en draagvlak binnen de organisatie, die niet werkzaam is bij de afdeling die verantwoordelijk is voor (de opzet van) het stelsel van kwaliteitsbeheersing (veelal de vaktechnische afdeling).
3	<p>De accountantsorganisatie heeft een document waarin zij beschrijft als onderdeel van haar stelsel van kwaliteitsbeheersing oorzakenanalyses uit te voeren waarbij ten minste drie van de volgende elementen gedeeltelijk zijn uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de accountantsorganisatie voert oorzakenanalyses uit op basis van diverse signalen (bijvoorbeeld naast interne en externe reviews, ook consultaties en eventueel aanvullende bronnen) en betreft daarbij zowel wettelijke controles waarbij de kwaliteit tekortschiet als waarbij de kwaliteit toereikend is; • de oorzakenanalyses zijn zowel op de individuele externe accountant gericht als op organisatiebrede aspecten; • de accountantsorganisatie heeft een plan dat beschrijft wie op welke wijze oorzakenanalyses uitvoert, waarbij praktische handvatten (instrumentarium en methoden) worden aangereikt voor een diepgaande oorzakenanalyse; • de accountantsorganisatie heeft bepaald dat oorzakenanalyses worden uitgevoerd door een deskundig persoon, met voldoende positie en draagvlak binnen de organisatie, die niet werkzaam is bij de afdeling die verantwoordelijk is voor (de opzet van) het stelsel van kwaliteitsbeheersing (veelal de vaktechnische afdeling).

2	<p>De accountantsorganisatie heeft een document waarin zij beschrijft als onderdeel van haar stelsel van kwaliteitsbeheersing oorzakenanalyses uit te voeren waarbij de volgende elementen onvoldoende zijn uitgewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de accountantsorganisatie voert oorzakenanalyses uit op basis van diverse signalen (bijvoorbeeld naast interne en externe reviews, ook consultaties en eventueel aanvullende bronnen) en betreft daarbij zowel wettelijke controles waarbij de kwaliteit tekortschiet als waarbij de kwaliteit toereikend is; • de oorzakenanalyses zijn zowel op de individuele externe accountant gericht als op organisatiebrede aspecten; • de accountantsorganisatie heeft een plan dat beschrijft wie op welke wijze oorzakenanalyses uitvoert, waarbij praktische handvatten (instrumentarium en methoden) worden aangereikt voor een diepgaande oorzakenanalyse; • de accountantsorganisatie heeft bepaald dat oorzakenanalyses worden uitgevoerd door een deskundig persoon, met voldoende positie en draagvlak binnen de organisatie, die niet werkzaam is bij de afdeling die verantwoordelijk is voor (de opzet van) het stelsel van kwaliteitsbeheersing (veelal de vaktechnische afdeling).
1	<p>De accountantsorganisatie heeft geen document waarin zij beschrijft als onderdeel van haar stelsel van kwaliteitsbeheersing oorzakenanalyses uit te voeren.</p>